

VOJENSKÉ ROZHLEDY

ČÍSLO 3.

ROČNÍK XVII.

BŘEZEN 1936

ČÁST VŠEOBECNÁ

Redaktoři: Brig. generál Mikuláš Doležal a podplukovník gšt. František Pohunek.

Rr.:

Nový německý Polní řád.

Německo zavedlo, jak známo, zákonem z 16./3. 1935 opět všeobecnou brannou povinnost a položilo zároveň základ k pronikavé reorganizaci své armády (viz VR. 1935, čís. 12). Přírozeným důsledkem toho jest i vydání nového německého Polního řádu, který, byv schválen již na podzim 1933, vyšel letos na počátku roku.*)

Vzhledem k naší vojensko-zeměpisné situaci je naší povinností poznat vojenskou doktrinu našeho mocného souseda, která se v předpise zračí. Nejde nám o její kritiku, nýbrž o zjištění a poznání jejích důležitých zásad; proto dostane často slovo předpis sám.

Dosavadní předpis měl název „Führung und Gefecht der verbundenen Waffen“ (FuG.); nový předpis se však jmenuje „Truppenführung“ (TF.). Dosud vyšel jeho I. díl; pokud se druhého dílu týče, je na něj v I. dílu dosti odkazů, zejména co se týče letectva, OPL., motorisovaných jednotek, bojových chemických látek a p. Z toho lze usuzovat na dvojí: buďto II. díl dosud nevyšel anebo již vyšel, ale není dán do obecného prodeje; je tedy asi důvěrný.

Předpis TF. obsahuje „zásady pro velení, polní službu a boj smíšených zbraní v pohybné válce“ a předpokládá „sílu, výzbroj a výstroj armády neomezené ničím v svém vyzbrojení“.

TF. je v srovnání s dosavadním FuG. mnohem dokonalejší jak po stránce obsahové, tak i formální.

Po stránce obsahové možno říci, že je to předpis zcela moderní, ježto obsahuje krátce i jasně zásady pro použití nejnovějších bojových prostředků, jako útočné vozby, OPL., motorických oddílů, bojových plynů, umělé mlhy a p.

Po stránce formální se vyznačuje TF. pevnou logickou stavbou, pečlivým tiskem, říznou vojenskou mluvou, malým formátem a na konci knihy slovním abecedním rejstříkem důležitějších názvů, který usnadňuje rychlou orientaci v předpise.

*) Nakladatel E. S. Mittler a syn v Berlíně SW. 68, cena 1'60 ř. m. Stran VI + 319. Lze objednat u VOK.

Látka TF. je shrnuta kromě úvodu do 13 částí, a to: I. Válečné složení, II. Velení, III. Průzkum, IV. Zajištění, V. Pochod, VI. Útok, VII. Pronásledování, VIII. Obrana, IX. Přerušení boje a ústup, X. Boj na zdrženou, XI. Boje za zvláštních okolností, XII. Ubytování a XIII. Armádní jezdecktvo.

Předpis nezná tyto fáze: přibližování, zjednání dotyku, zahajovací boj a využití úspěchu. První tři fáze jsou obsaženy do jisté míry jednak v pochodu, jednak v zajištění, poslední pak v pronásledování, ač nikoli tak, jak na ně pohlíží na př. předpisy francouzský, rakouský i náš.

Ú v o d.

„Vedení války jest umění, svobodná tvořivá činnost, spočívající na vědeckém základě. Na osobnost klade nejvyšší požadavky.“ Zejména však na charakter. „Ve válce váží vlastnosti charakteru více než rozum, mnohý se vyznamená na bojišti, kdož byl v míru přehlížen... Jednoduché jednání, důsledně prováděné, povede nejjistěji k cíli...“

Velitelé musí s trupou žít a sdílet s ní nebezpečí a strádání, radost i žalost. Jen tak získají z vlastního názoru úsudek o bojové hodnotě a potřebách trupy... Osobní příklad a chování důstojníka nabývají rozhodujícího vlivu na vojsko. Důstojník, který prokáže před nepřítelem chladnokrevnost, rozhodnost a odvalu, strhne vojsko s sebou. Musí však též nalézt cestu k srdci svých podřízených a získati jejich důvěru porozuměním pro jejich pocity a myšlení právě tak, jako nikdy neutuchající péčí o ně. Vzájemná důvěra je nejjistějším základem kázně v nouzi a nebezpečí. Každý velitel je povinen v každé situaci zasadit celou svou osobnost bez bázně před odpovědností. Radost z odpovědnosti je nejvznešenější vlastností velitelskou. Nesmí však být hledána v tom, aby byla dána svévolná rozhodnutí bez ohledu na celek nebo rozkazy pečlivě nevykonány a místo poslušnosti nastoupila větší chytrost. Samostatnost se nesmí zvrhnout v libovůli. Samostatnost, která se uplatňuje v správných mezích, je naproti tomu základem velkých úspěchů.“

Každý velitel musí žádat jen to, co je možné, neboť „nesplnitelné požadavky poškozují důvěru ve velení a v ducha vojsk“.

„Od nejmladšího vojáka nahoru musí být vždy požadováno samostatné zasazení všech duševních, mravních a tělesných sil... Tak zůstává rozhodné jednání prvním požadavkem ve válce. Každý, nejvyšší velitel jako nejmladší voják, musí si být vědom, že zanedbání nebo promeškání jej více obviňuje než chyba ve volbě prostředků.“

Takové jsou hlavní požadavky na velitele. Zejména však třeba zdůraznit samostatnost a ukázněnou iniciativu, odvozenou z radosti z odpovědnosti. Vypěstovat jen pocit odpovědnosti je málo; je třeba dosíci nejenom vůle nebo chuti k odpovědnosti, nýbrž jejího nejvyššího stupně, radosti z odpovědnosti.

I. Válečné složení.

„Polní armáda (Feldheer) se skládá z armád, z armádního jezdecktva (Heereskavallerie), z jednotek letectva a z útvarů HV. (Heeres-truppen).“

Armáda se skládá z pěších divisí, které jsou zpravidla včleněny se sborovými útvary do armádních sborů, a z armádních útvarů (Armeetruppen).

Několik armád může být sloučeno ve skupinu armád (Heeresgruppe).

Jednotkami armádního jezdecktva jsou obyčejně jezdecké divise.

Několik jezdeckých divísí může být sloučeno v jezdecký sbor. K němu přináležejí sborové útvary.

Jednotky armádního jezdecktva jsou zpravidla podřízeny armádám a skupinám armád.

Jednotky letectva jsou vzdušné bojové síly (zpravodajské, stíhací a bombardovací jednotky) a jednotky OPL.

Jednotky letectva mohou být podřízeny skupinám armád, armádám, armádním (jezdeckým) sborům, výjimečně též samostatným pěším a jezdeckým divísím.

K útvarům HV. patří: štáby pro zvláštní použití, jednotky cyklistické, motocyklistické, kulometné, minometné, OPÚV., motorisované převzvedné oddíly, dělostřelectvo s měřickými útvary, útočná vozba, chemické jednotky, ženijní a spojovací útvary, jiná vojska a útvary služeb. Útvary HV. mohou být podřízeny vyšším velitelstvím (Kommandobehörde).

Pěší a jezdecké divise jsou nejmenšími armádními tělesy (Heerskörper), která jsou schopna svým organickým složením k operativní samostatnosti. Mají prostředky k samostatnému provedení bojových úkolů a k vlastnímu zásobování.

Armádní a sborové útvary jsou složeny podobně jako útvary HV. U sborových útvarů je často jen tolik útvarů služeb, kolik je jich třeba k zásobování sborových útvarů.

Válečné složení je třeba co možná udržovat (netřístit organické svazky).

Velení je vyšší a nižší. Vyšší velení obsahuje velení vyšším jednotkám až po pěší a jezdeckou divisi v to počítaje; nižší velení pak menší jednotky.

„Vyšším velitelem (Truppenführer) se nazývá každý velitel, který stále nebo dočasně velí samostatně jednotce různých zbraní (smíšené jednotce).“

II. Velení.

„Velké úspěchy předpokládají smělou odvahu. Rozvaha předchází odvahu.“ (Starší Moltke: Erst wagen, dann wagen.)

„K rozhodnému úspěchu nemůžeme být nikdy dosti silní. Proti tomuto základnímu pravidlu se prohřešuje ten, kdo chce jít všude na jisto nebo rozplýtvá síly na vedlejší úkoly.“

Slabší se může stát silnějším na rozhodujícím místě rychlostí, pohyblivostí, větším pochodovým výkonem, využitím noci a terénu, překvapením a klamáním.

Prostoru a času musí být správně využito, příznivá situace musí být rychle zjištěna a musí jí být rozhodně využito. Každý náskok před protivníkem zvětšuje vlastní volnost jednání... Překvapení je rozhodujícím prostředkem k dobytí úspěchu... Znalost zásad velení a způsobů boje protivníkových může mít vliv na rozhodování a podporovat vedení boje; nesmí vésti k předpojatosti.

Základ velení tvoří úkoly a situace. Úkol označuje cíl, kterého se má dosíci... Úkol, který ukládá několik úloh, odvádí snadno pozornost

od hlavní věci. Nejistota situace bude pravidlem... Čekat na zprávy v napjaté situaci je zřídka kdy znamením pevného velení, často však těžkou chybou.

Z úkolu a situace povstane rozhodnutí (Entschluss). TF. nezná více prvků rozhodnutí, neboť v situaci jsou obsaženy všechny kromě úkolu.

„Rozhodnutí musí sledovat jasný cíl se vši silou. Silná vůle velitelova musí být jeho nositelem. Často si silnější vůle vynutí úspěch.

Rozhodnutí jednou učiněné nesmí se bez vážné příčiny opustit. Při změnách situace ve válce může se však slepé lpění na rozhodnutí stát chybou. Včasně rozpoznání okolností a času, které vyžadují nového rozhodnutí, je velitelským uměním.

Velitel musí ponechat svým podvelitelům volnost jednání, dokud to neohrožuje jeho úmysl. Nesmí však jim ponechat rozhodnutí, za které je sám odpověden.“

Nejúčinněji zasahuje velitel do průběhu boje soustředěním a zvýšením palby a zasazením své zálohy. „Oslabit k vůli záloze vojska zasazená do boje, znamená často zřít se úspěchu a vydati se v nebezpečí porážky po částech. Také nastanou případy, kdy bude lepší netvořit zálohu. Smíšené jednotky se hodí zvláště jako záloha, ježto jsou schopny samostatného použití. Tříštění těchto jednotek jako každého roztržení zálohy třeba se vyvarovat.“

Zasazením zálohy se vydává velitel z neúčinnějšího prostředku. Nesmí ji nasadit předčasně, ale nesmí ani „váhati ji zasadit, může-li tím způsobit rozhodnutí anebo vyžaduje-li toho situace na frontě.“

Pro posouzení situace, rozhodnutí a jeho provedení je potřebí zpráv a hlášení o nepříteli. „Každá zpráva a to nejlepší hlášení je bez ceny, dojde-li na místo určené pozdě. „Při studiu a využití zpráv třeba se vyvarovat svodu, aby nebylo z ní vyčteno o nepříteli to, čeho si přejeme. Záporná zpráva je „často již tím cenná, zjistí-li se, kde nepřítel není.“ Zdůrazňuje se potřeba neustálého hlášení, a to nejen o nepříteli, ale i o stavu vlastní jednotky a zejména její munice. „Pro nadřízená velitelství jsou podle zkušenosti cenná hlášení při setmění.“ Každé vyšší velitelství vede situační mapy (Lagenkarten).

Rozhodnutí předchází posouzení situace vzhledem k danému úkolu. Rozkaz uskutečňuje rozhodnutí. Vyšší velitel dává zásadně písemné rozkazy. Jednoduché rozkazy může dát ústně, ale obsah třeba zaznamenat. „Nižší velitelé mají zpravidla rozkazovat ústně. Písemně rozkazují, když ústní, jakož i telefonické dorozumění není technicky možné anebo je-li nebezpečí vylétnutí...“

Časté rozkazy, zvláště v boji, ke kterým mohou svést pojítka, vážně ohrožují samostatnost podvelitelů... Výrazy a nic neříkající obraty svádějí k polovičatosti a třeba je zavrhnout, nadsázky otupují... Jakmile to okolnosti dovolí, vysvětlí velitel často nejlépe své úmysly podřízeným velitelům ústně. Rozkazy smějí zavazovati do té míry, na kolik se, dá situace přehlédnout. Přes to bude situace často vyžadovat rozkazovat do neurčita.

K utajení operace třeba pečlivě uvážit, „do jaké míry a komu smí být úmysl znám... Při zahájení boje nemá být žádné velitelství na pochybách, co velitel (nadřízený) zamýšlí“.

Způsob rozkazování:

Ve velkých poměrech se zpravují velitelé zvláštními dopisy nebo důstojníky vyslanými rozkazujícím velitelem.

Ve větších operativních poměrech se vydávají směrnice (Weisung).

Rozkazy jsou:

a) operační rozkazy, které se označují buďto podle velitelství (sborový, plukovní rozkaz a p.), nebo je-li to účelnější, podle sestavy (na př. rozkaz předvoje, rozkaz předních stráží) nebo podle zbraní (na př. dělostřelecký rozkaz). Doporučuje se v nich toto pořadí obsahu:

zprávy o nepříteli a o sousedních jednotkách, mají-li pro příjemce význam;

úmysl velitele, je-li to pro příští účel potřebné;

úkoly pro jednotlivé taktické skupiny;

rozkazy pro lehké kolony, bojový a kuchyňský trén, služby, mají-li význam pro podřízené;

stanoviště velitelství (bojové stanoviště) velitele a jeho spojení;

b) přípravné rozkazy (Vorbefehl);

c) zvláštní rozkazy (Einzelbefehl).

Sestava (Truppeneinteilung) se nejčastěji uvádí odděleně od vlastního textu rozkazu (jako příloha).

d) Bojové rozkazy.

e) Zvláštní nařízení dostávají jen ti, jichž se týkají.

f) Denní rozkazy (Tagesbefehl) se vztahují na vnitřní službu, osobní věci, uznání atd.

g) Štábní rozkazy (Stabsbefehl) upravují vnitřní službu štábů.

Dodání rozkazů uskutečňují všechna pojitka i letadla. „Jen za postupu do boje je dovoleno zavolat si pomocníky podřízených velitelů dočasně k nadřízeným velitelstvím k ulehčení dodání rozkazů. Pro boj je takové opatření zakázáno.“

Co se směru spojení týče, je „nadřízený velitel odpovědný za spojení k podřízenému. Ten však musí nasadit vše, aby spojení s nadřízeným vyhledal a udržel. Spojení mezi sousedy se děje doprava, není-li jinak nařízeno. To však nezabavuje povinnosti pečovat o spojení i k levému sousedu, když se od něho neprovádí.“

Důležitá je volba stanoviště velitele a jeho štábu. „Osobní vliv vyššího velitele na podřízená vojska je nejvyšší důležitosti. Musí být blízko bojujících vojsk.“ SV. sboru musí „umožnit trvalé spojení s divisemi a dozadu. Jen na technické prostředky nelze splehnout.“ SV. musí být stále a na nové SV. lze se přemístit teprve tehdy, jeli odtud spojení již zajištěno.

„Pro jezdeckého sborového velitele jest osobní styk s divisemi zvláštní důležitosti. Bude proto zpravidla hned za nimi, jestliže nedoprovází některou z nich.

Velitel divise patří k svým vojskům. Za postupu volí své místo s užším štábem daleko vpředu... Koně a auto je stále při ruce... Hlášení ho musí kdykoli rychle dosáhnout. Očekává-li se srážka s nepřítelem, dle velitel divise u nejdůležitějšího předvoje. Při srážce s nepřítelem je nejlepší osobní pozorování. Proto patří velitel divise co nejdříve na bojiště a na rozhodující místo. Tam ho musí být možno lehce nalézt a dosáhnout.

Bojové stanoviště velitele divise za útoku má být co možná daleko vpředu, avšak voleno tak, aby spojení do stran a nazad byla mimo účinnou nepřátelskou palbu.

Žádoucí je rozhled po bojišti... a možnost blízkého přistání letounu.

V obraně je bojové SV. více vzadu... Třeba se vystříhat časté změny SV... Za pronásledování se musí odebrat vyšší velitel daleko dopředu. Jeho objevení v přední linii povzbudí vojska k nejvyššímu výkonu... Za ústupového boje v těžkých situacích může zůstat u vojsk vpředu, jejichž velitelé bez zvláštního rozkazu musí u nich zůstat. Bojové stanoviště vyššího velitele a příchody k němu třeba ve dne i v noci označit. Velitelská vlajka usnadňuje jeho dosažení... Na bojovém SV. musí být zaručen klidný a jistý chod služby, aby velitel nebyl zatěžován maličkostmi. Opustí-li vyšší velitel přechodně bojové SV., zastupuje jej tam náčelník štábu."

III. Průzkum.

„Operativní průzkum dodává podklady pro operativní rozhodnutí. Taktický průzkum dodává podklady pro velení a použití vojsk. Nejpozději při zjednání dotyku s nepřítelem nastává bojový průzkum; ten opatřuje podklady k provedení boje a zúčastní se ho všechny zbraně.“

Pro průzkum třeba si zjednatí převahu v prostoru průzkumu jak ve vzduchu, tak na zemi. Veškeré jednotky postupují při tom útočně.

„Armádní jezdectvo může získat zprávy i proti silnějším nepřátelským silám. Samostatné motorisované průzkumné oddíly musí být pro takovou úlohu zesíleny dalšími motorisovanými prostředky. Často lze získat příznivé podmínky pro utvoření převahy v prostoru průzkumu včasným a překvapujícím obsazením důležitých bodů. Při tom třeba brát v úvahu na prvním místě motorisované síly pro jejich rychlosti.“

Za průzkumu třeba získávat též zprávy o terénu, aniž je k tomu třeba zvláštního rozkazu.

Vzdušný průzkum provádí zpravodajské letectvo.

Snímky získané při bojovém průzkumu mohou být zhodnoceny a předloženy za 1 až 2 hodiny. Zpracování snímků leteckého taktického průzkumu vyžaduje 2 až 5 hodin, operativního průzkumu asi 10 hodin i více.

Pozemní průzkum doplňuje výsledky leteckého průzkumu. „Motorisované průzkumné oddíly jsou s to zaopatřit výsledky průzkumu rychle a na velké vzdálenosti. Maličkosti nebudou moci vždy zjistit. Jejich průzkumná činnost se koná obvykle za dne; přiblížení může se dít v noci. Jejich rychlost se uplatňuje nejvíce za použití silnic. Je třeba je učinit nezávislými na pomalu pochoduujících průzkumných silách.“ Na podmínky použití mají vliv cesty, počasí, denní doba atd.

„Jízdní průzkumné oddíly mají výhodu velké pohyblivosti v terénu a schopnost rozčlenit se do všech směrů.“

Velitelé PO. musí být vynikající. Třeba od nich požadovat: „Lest, zručnost, porozumění pro úkol, rozhodnou jízdu motorem a na koni v každém terénu, orientaci v terénu i za noci, chladnokrevnost, rychlé a samostatné jednání. Všichni velitelé jsou odpovědní, aby dotyk s nepřítelem byl udržen ve dne i v noci, neodporuje-li to jejich úkolu. Ztracený dotyk nutno ihned navázat.“

Úkoly velitelů v průzkumu musí být ostře narysovány a body, o jichž zjištění jde, stanoveny jasně a podle pořadí důležitosti.“

Důležité je spojení mezi vzdušným a pozemním průzkumem. O jeho uskutečnění pečuje vyšší velitel, který jej nařizuje. Rovněž tak spojení mezi motorisovanými a jízdními PO. Výsledky průzkumu musí co nejrychleji dojít na určené místo.

„Operativní průzkum obsahuje střežení nepřátelského nástupu, zvláště železničního, postupu nebo zpětného pohybu, příjezdu nebo odjezdu transportů vojsk, stavby polních a stálých opevnění a leteckého nástupu. Včasné zjištění větších motorisovaných svazů nepřítele je důležité, především na volných křídlech.“

Provádí jej ve vzduchu letectvo snímky s výše 5000—8000 m a do hloubky na hranice svého okruhu činnosti; na zemi pak samostatné motorisované PO. a armádní jezdecktvo. Toho se používá „především na volných křídlech a směrech, které odpovídají jeho pozdějšímu nasazení.“

„Samostatné motorisované PO. a armádní jezdecktvo dostanou pro operativní průzkum zpravidla jen směr a cíl. Jejich prostory průzkumu možno, je-li třeba, ohraničit.“

„Taktický průzkum obsahuje bližší zjištění shromáždění nepřítele nebo jeho postupu, členění, rozdělení, rozsah jeho sil do šířky a do hloubky, jeho přísuny, úpravu terénu, vzdušnou situaci, zvláště nových letišť a OPL. Důležité je včasné hlášení nepřátelských motorisovaných sil.“ K tomu účelu třeba využít výsledků operativního průzkumu. Nebylo-li ho, „musí se cíle taktického průzkumu stanovit hlouběji.“

Ve vzduchu jej provádí letectvo vyšších jednotek. Na zemi „motorisované PO. (samostatné motorisované PO. a motorisované PO. armádního jezdecktva) a jízdní PO. (jezdecké PO. armádního jezdecktva a PO. pěších divisí).“

„Velitel armády a velitel armádního (jezdeckého) sboru nasadí vlastní průzkumné síly a upravují spolupráci s průzkumnými silami podřízených velitelství.“

Velitel jezdecké divise může nasadit svůj motorisovaný PO. a jízdní PO. buďto za sebou nebo jízdní PO. čelně a motorisovaný PO. s křídla směrem na bok nepřítele. Motorisované PO. armádního jezdecktva třeba používat co nejdéle, aby si toto jezdecktvo své jezdecké jednotky udrželo pohromadě pro boj.

Taktický průzkum vzdušný se letí nejčastěji ve výškách 2000—5000 m. Zpravidla se přidělí prostor pro průzkum; při tom udaná místa a čáry platí v to pro všechny části nebo se stanoví vzájemně se přesahující prostory. Hranice průzkumných prostorů se určí nezávisle na hranicích vojsk na zemi; leteckému průzkumu na křídle přináleží zároveň průzkum v bocích.“

Pozorovací letectvo pracuje jednotlivě a vyhýbá se bojům. K dlouhým a namáhavým letům se zasazuje pozorovací letec „jen jednou za den“.

Pozemní taktický průzkum provádí PO. v stanovených pásmech. „Silnice nesmějí sloužit za hranice pásma činnosti. Hlavní silnice třeba umístit do středu průzkumného pásma.“ Motorisované PO. se pohybují po skocích, které se zmenšují s blízkostí nepřítele, a využívají co nejdéle silnic. „Pro noční odpočinek mohou se od nepřítele vzdálit, ponechavše s ním v dotyku průzkumné hlídky (Spähtrups). Osady na hlavních silnicích se obvykle

nedoporučují k ubytování. Šířka pásma průzkumu motorisovaného PO. nemá zpravidla přesahovat 50 km. Hloubka nasazení musí přihlížet k zajištění pohonnými látkami. Třeba předvídat při výpočtu jich určitý přebytek pro nepředvídané případy. Celý okruh činnosti obrněných aut činí bez zásobování pohonnými látkami asi 200—250 km.“

„Šířka pásma činnosti jezdecké divise nesmí přesahovat všeobecně 50 km, má-li být prováděn průzkum bez mezer. Je-li větší, musí být průzkum bez mezer alespoň na nejdůležitějším směru. Šířka pásma činnosti jedné eskadrony nemá přesahovat 10 km.“

Velitel divise disponuje svým PO. Vystřihá se jeho rozdělení jednotlivým proudům. Výjimečně může jej podřídit veliteli předvoje. Divisní PO. bude zřídka pracovat na větší vzdálenosti než 30—40 km před valnými silami divise.

Velitelé PO. musí pevně držet v rukou své průzkumné hlídky. „Blízké cíle (10—15 km), úzce vymezené úkoly a rozvázný postup od úseku k úseku jsou předpoklady pro úspěšnou práci průzkumných hlídek.“ Jejich síla může být podle okolností různá. Přidělení druhého velitele se doporučuje.

Bojový průzkum začíná zpravidla s rozvinutím (Entfaltung) k boji. Je třeba upravit jeho součinnost s taktickým průzkumem. Je-li divisní PO. zasazen na křídle, je třeba jej postavit co možná stupňovitě kupředu.

„Bojový průzkum letecký pozorovacích letců má zjistit rozčlenění nepřátelských sil, zejména dělostřelectva, umístění a pohyb záloh a jiné události za nepřátelskou frontou. Střeží průběh boje. Nejčastěji se létá ve výškách nad 2000 m. Průzkum v nejnižších výškách bude nutný, musí-li se střežit podrobnosti a postup vlastní a nepřátelské pěchoty... Bojový průzkum obsahuje také průzkum cílů pro dělostřelectvo. Tento musí začít již za postupu, jen tehdy se může počítat s včasným zjištěním a potíráním nepřátelského dělostřelectva... Provedení bojového průzkumu musí být podle okolností vynuceno zasazením stíhacího letectva kromě OPL. Pozorování z upoutaných balonů doplňuje bojový průzkum... Dovoluje střežit nepřátelskou frontu, dělovou palbu v její síle a rozsahu a pozorování vlastní čelní linie. Nejdůležitější použití mají balony ve službách dělostřelectva.“

Bojový průzkum zbraní slouží jejich potřebám, ač může zde podle potřeby zasáhnout i vyšší velitel a nařídit i útok s omezeným cílem k dosažení potřebného výsledku (ve dne i v noci).

„Pozorování bojiště veliteli všech stupňů anebo orgány jimi určenými je důležitou částí bojového průzkumu. Cenné je střežení bojiště... pozorovacími rotami (Lichtmessbatterie).“

K získávání zpráv slouží ještě prostředky letectva, spojovacího vojska, cizí tisk, zajatci a dokumenty, zběhové a výpovědi občanských osob. „U vyšších jednotek třeba zařídit plánovitou obrannou službu proti špionáži. K tomu mají tajnou polní policii.“ Zdůraznit třeba mlčelivost u jednotek i štábů, opatrnost v písemném styku, odstraňování nápisů (v ubytování, na autech, vozidlech, vagonech atd.). V průzkumné a zajišťovací službě nebrat s sebou mapy a rozkazy. Není-li vyhnutí, třeba je v nebezpečí zniti.

IV. Zajištění.

„Zajištění se může konat proti překvapujícímu útoku jako proti nepřátelskému pozorování ze vzduchu a na zemi. Kde nařízení o zajištění chrání především proti pozorování, slouží zastírání (Verschleierung).

Zajištění proti vzdušnému nepříteli se provádí činností OPL. a stíhacího letectva, nařízením velitelství o členění a skrytu vojsk, využitím temnoty pro pochody a pohyby a opatřeními OPL. každé jednotky.

Zajištění proti pozemnímu nepříteli dosáhneme všeobecně tím, že vysuneme menší oddíly ve zvýšené pohotovosti před vojska a tato vojska podle okolností zaujmou také zvýšenou pohotovost.

Silnější oddíly se za klidu zajišťují, nestačí-li místní zajištění, předními strážemi (Vorposten) nebo bojovými předními strážemi (Gefechtsvorposten), za pochodu předvojem (Vorhut), za zpětného pochodu zadním vojem (Nachhut), v bocích, je-li třeba, bočními voji (Seitendeckung). Mimo to potřebuje každá jednotka blízkého zajištění (Nahsicherung). To může být nařízeno společně pro několik jednotek.

Přední stráž i bojové přední stráž provádějí průzkum jen na tolik, na kolik je ho potřeba odpočívajícím vojskům. Každý další průzkum je věcí jiných sil a vyšší velitel musí se o něj postarat... Zvláštní pozornost třeba věnovat obraně proti ÚV... Armádní jezdeckto a motorisované jednotky se zajišťují především daleko sahajícím průzkumem a větší hloubkou v ubytování. Vyššího stupně zajištění dosáhnou předními strážemi.“

Pěchota se nejlépe hodí pro službu předních stráží. Méně jezdeckto; je-li potřebí jezdců, třeba je vzít z jezdeckých čet pěších pluků. Dělostřelectvo spolu působí jen zřídka; jeho užití za noci třeba připravit.

„Obrana proti ÚV. může být zesílena divisní rotou OPÚV. (Kampfwagenabwehrkompanie).“

Je-li před předními strážemi divisní průzkumný oddíl, výjimečně zajišťuje postavení předních stráží; v noci se může stáhnouti za přední stráž, ale jeho průzkumné hlídky zůstanou na nepříteli.

„Úsek předních stráží je zpravidla tvořen jedním praporem, který může být zesílen podle potřeby jinými zbraněmi.“ Jednotlivé rotý vysílají polní stráž (Feldwachen) v síle nejvýše jedné čtyry, které se zajišťují strážnými (Feldposten), průzkumnými hlídkami a stojícími průzkumnými hlídkami. Strážní (Feldposten) jsou zpravidla tři muži, jeden z nich je velitel a vysílají se na vzdálenost až 500 m.

„Každý se musí na zvolání nebo znamení strážných zastavit. Kdo neuposlechne jejich rozkazů, bude zastřelen. Za tmy volá strážný „Halt — Wer da!“ Nezastaví-li se příchozí na třetí „Halt“, střílí se na něho.“

Armádní jezdeckto svěruje přední stráž jednotkám cyklistů a přidělené pěchotě na autech.

Motorisované jednotky se mohou stáhnout za kryt druhých vojsk.

Jsou-li však nuceny postavit přední stráž, použijí k nim jednotek motocyklistických, podle okolností přidělené pěchoty na autech, někdy též útočné vozby, na př. za soutěskou nebo přehradou.

„Větší pochody za dne, kdy nutno počítat s pozorováním a útoky nepřátelského letectva, musí být zajištěny OPL., a je-li třeba, i stíhacím letectvem. Na předním místě třeba chránit tvoření pochodových proudů, začátek a konec pochodu, pochod soutěskou, překročení vodních toků a odpočinky.“ Za leteckého nebezpečí může jednotka zaujmout dvakrát větší hloubkové členění v proud, t. zv. „leteckou pochodovou hloubku“ (Fliegermarschtiefe). Dalším prostředkem je „letecká pochodová šířka“ (Fliegermarschbreite), která může být nařízena vyšším velitelem; v nutném nebezpečí může ji naříditi každý velitel. „Pochoduje-li se v letecké pochodové hloubce, je zřídka oprávněno zaujetí letecké pochodové šířky.“ Pro motorisovaná vojska tato ustanovení neplatí. Pochoduje-li vyšší jednotka na jedné silnici, může se rozdělit na několik proudů vzdálených 1—3 km; některé z nich mohou zaujmout leteckou pochodovou hloubku. Překročila-li by celková hloubka jednodenní pochod, je lépe zahájit pochod jednotlivých proudů v různých časech.

Počínaje velitelem roty dává se signál leteckého poplachu (Fliegeralarm = 5 krátkých tónů několikrát za sebou).

Síla předvoje, co se týká pěchoty, činí „ $\frac{1}{3}$ až $\frac{1}{6}$ a méně z celkové síly pěchoty pochodového proud. Části divisní roty OPÚV., lehké dělostřelectvo a ženijní vojsko mohou být (předvoji) podřízeny. Někdy nutno uvažovat též o podřízení útočné vozby, částí nebo celých lehkých dělostřeleckých kolon (muničních) a chemických oddílů (Entgiftungsgruppe). K tomu mohou přistoupit pro pochod jednotlivé těžké baterie (především s plochou drahou střely) a jízdní nebo motorisované telefonické, radiové a signální části divisní telegrafní rot, které se sloučí v čtyři. Je výhodné přidělit pro pochod mostní soupravu nebo její část, očekává-li se její zasazení.“

„V noci se bude předvoj skládat hlavně z pěchoty a z jejich doprovodných zbraní (schwere Infanteriewaffen). Jízdní jednotky třeba zařadit na nějakých 100 m za předvoj, není-li výhodnější vřadit je do valného voje. Koná-li se noční pochod pod ochranou předsunutých vojsk, stačí zpravidla jako zajištění slabý oddíl pěchoty. Za mlhy se postupuje jako za noci.“

„Sestavu předvoje nařizuje velitel předvoje podle situace, svého úkolu, terénu, rozhledu a síly předvoje. Člení se na p ř e d v o j o v ý h o u f, p ř e d v o j o v ý h o u f e c a podle okolností přidělená rychlejší vojska. V předvojovém houfu pochoduje většina pěchoty a ostatní jednotky předvoje, v předvojovém houfci část pěchoty a ženijního vojska. Části divisní telegrafní roty třeba zařadit podle použití, nejsou-li motorisovány. Zajišťovací vzdálenost mezi předvojovým houfem a houfcem činí asi 1500—2000 m. Silný předvojový houfec vysune zpravidla na 1000—1500 m p ř e d v o j o v o u h l í d k u. Asi 500 m před ní pochoduje čelní hlídka složená z jednoho důstojníka a jednoho nebo více rojů, před touto hlídkou pak, přískoky od pozorovatelných k pozorovatelně, je z d e c k á č e l n í h l í d k a v síle všeobecně jednoho roje. Důležité je přidělení děl proti ÚV. a bezdrátových pojítek, zvláště optických, na nejpřednější části předvoje. V pohybu se řídí menší části podle větších.“

Vzdálenost mezi předvojem a valným vojem činí všeobecně 2—4 km.

Schematicky znázorněno je členění předvoje toto:

